

RAHOITUSVÄLINEISIIN LIITTYVISTÄ RISKEISTÄ

Tässä dokumentissa on annettu yleinen kuvaus sijoituspalvelun kohteena olevista rahoitusvälineistä ja niihin liittyvistä riskeistä siten kuin Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa edellytetään. Kuvaus ei ole miltään osin tyhjentävä eikä se sisällä kaikkia mahdollisia riskejä, joita kuvattuihin rahoitusvälineisiin liittyy. Rahoitusvälineen soveltuvuus tulee aina arvioida sijoittajakohtaisesti. Sijoittajan tulee perehtyä rahoitusvälineeseen koskeviin ehtoihin, ominaisuuksiin ja niistä aiheutuviin velvollisuuksiin ennen sijoituspäätöksen tekemistä, jotta sijoittaja voi ymmärtää rahoitusvälineisiin liittyvät riskit ja mahdolliset vaikutukset sijoittajan taloudelliseen asemaan. Sijoittajan tulee harkita huolellisesti rahoitusvälineen asianmukaisuus aiottuun käyttötarkoitukseen myös muuttuvissa olosuhteissa.

Osakkeet

Osake on osakeyhtiön liikkeeseen laskema oman pääomanehtoinen arvopaperi. Osakkeen arvo perustuu kulloinkin vallitsevaan näkemykseen osakkeen liikkeeseen laskeneen osakeyhtiön arvosta. Sijoittaminen yhtiön osakkeeseen oikeuttaa myös yhtiön maksamaan osinkoon.

Osakkeet voivat olla kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla (pörssissä tai sitä vastaavassa kaupankäyntijärjestelmässä) tai muussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä. Lisäksi osakkeet voivat olla kaupankäynnin kohteena säännellyn markkinan ja monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien ulkopuolella.

Osakesijoitusten riskejä ovat osakkeiden hinnanvaihteluun liittyvä riski (markkinariski) ja kaupankäynnin laajuuteen liittyvä riski (likviditeetti). Osakkeiden hinnanvaihteluun vaikuttaa sekä markkinoiden yleinen kehitys että tiedot liikkeeseenlaskijan menestykseen vaikuttavista seikoista. Osakesijoituksiin sisältyy mahdollisuus menettää koko sijoitettu pääoma, jos liikkeeseenlaskija ajautuu konkurssiin. Riskiin vaikuttaa yleisesti myös mm. liikkeeseenlaskijan toimiala, lainsäädännön muutokset sekä mm. liikkeeseen laskettujen osakkeiden määrä ja omistuksen jakautuminen. Vieraan valuutan määräisten osakkeiden arvoon vaikuttavat myös valuuttakurssimuutokset. Kehittyvien markkinoiden osakkeisiin sijoittamista voidaan pitää muita osakesijoituksia riskipitoisempana, koska näille markkinoille on tyypillistä vakiintumaton toimintaympäristö ja lainsäädäntö, poliittiset riskit, valuuttakurssien voimakkaat heilahtelut, vastapuoliriskit sekä osakemarkkinoiden alhaisempi likviditeetti. Osakkeisiin rinnastetaan myös merkintä- ja optio-oikeudet, jotka oikeuttavat merkitsemään niitä liikkeeseenlaskeneen yhtiön osakkeita. Merkintä- tai optio-oikeuden hinta riippuu liikkeeseenlaskijan osakkeen hintakehityksestä sekä sen lisäksi optio-

oikeuden toteutushinnasta, osakkeen volatilitetista, korkotasosta ja optio-oikeuden jäljellä olevasta juoksuajasta. Merkintä- ja optio-oikeuksien volatilitetti on korkeampi kuin alla olevan osakkeen, johtuen pienemmästä sitoutuneesta pääomasta (ns. vipuvaikutus).

Rahamarkkinainstrumentit

Rahamarkkinainstrumentteihin luetaan valtion velkasitoumukset, sijoitustodistukset, yritystodistukset, kuntatodistukset ja ECP:t (Euro Commercial Paper). Lyhyet rahamarkkinasijoitukset ovat pääsääntöisesti ns. nollakorkoisia todistuksia (diskonttopapereita), jonka haltijalle liikkeeseenlaskija maksaa todistukseen merkittynä eräpäivänä nimellisarvon. Sopimusten maturiteetti on tyypillisesti 1-12 kuukautta. Sijoitukseen liittyy olennaisesti liikkeeseenlaskijan luottoriski. Nollakorkoisten rahamarkkinasijoitusten tuotto muodostuu hankintahinnan ja nimellisarvon (tai takaisinmyyntihinnan) erotuksena. Hankintahinta ja takaisinmyynnin hinta saadaan diskonttaamalla nimellisarvo ko. periodille noteerattavalla korkoprosentilla kaupan arvopäivästä eräpäivään. Sopimuksen voi tarvittaessa myydä jälkimarkkinoilla. Takaisinosto tapahtuu ostohetken markkinahintaan. Rahamarkkinainstrumentteihin kuten muihinkin korkoinstrumentteihin liittyvä riski voidaan jakaa kahteen osaan. Toinen on korkotason vaihtelusta ja instrumentin maturiteetista johtuva riski (korkoriski), toinen liikkeeseenlaskijan / talletuksensaajan maksukykyyn liittyvä riski (luottoriski). Luottoriskin merkitys korostuu korkoinstrumenteissa, joissa liikkeeseenlaskijan luottoluokitus on alhainen. Mikäli liikkeeseenlaskija tulee maksukyvyttömäksi, se ei pysty vastaamaan sitoumuksistaan sijoittajaa kohtaan jolloin sijoittaja voi menettää koko sijoituksensa pääoman, mahdollisen tuoton osittain tai kokonaan sekä maksamansa ylikurssin ja kulut ja palkkiot.

Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat ovat kassavirtapohjaisia instrumentteja, joiden arvo määritellään niiden kassavirtojen nykyarvojen kautta. Kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjalainan kaikki kassavirrat tunnetaan, mutta vaihtuvakorkoisen joukkovelkakirjalainan kassavirrat riippuvat korkotason vaihteluista. Kassavirrat muodostuvat kuponkikoroista ja lainan pääoman takaisinmaksuista. Tällöin joukkovelkakirjalainan arvo määräytyy markkinoilla vallitsevan tuottovaatimuksen eli diskonttokoron mukaisesti.

Joukkovelkakirjalainan liikkeeseen laskijana voivat olla esim. valtio, kunta, yritys tai vakuutus- ja rahoituslaitos. Liikkeeseen laskettavien joukkovelkakirjalainojen tuoton määräytymisperusteet määritellään kunkin yksittäisen lainan ehdoissa. Tuoton määrään voivat vaikuttaa myös emissiokurssi ja mahdollisesti perittävä merkintäpalkkio.

Joukkovelkakirjalainaan tavallisesti liittyvät riskit ovat korkoriski ja luottoriski. Korkoriski tarkoittaa riskiä korkotason heilahtelusta. Korkotason nousu laskee joukkolainan myyntiarvoa jälkimarkkinoilla ja korkotason lasku puolestaan lisää arvoa. Joukkovelkakirjalainaan liittyy myös luottoriski eli riski siitä, ettei liikkeeseenlaskija kykene maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin velkakirjaehtojen mukaisesti. Selvitysrisi merkitsee tappion-vaaraa, joka syntyy osapuolten välille maksujen sekä toimitusten yhteydessä, mikäli vastapuoli ei kykene suoriutumaan velvoitteistaan. On mahdollista, ettei lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa. Mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen lainan eräpäivää, voi velkakirjan sen hetkinen markkinahinta olla sijoitettua pääomaa matalampi tai korkeampi. Sijoittajalla tai liikkeeseenlaskijalla voi lainakohtaisissa ehdoissa mainituin tavoin olla oikeus vaatia lainan ennenaikaista takaisinmaksua. Ulkomaisiin joukkovelkakirjalainoihin voi liittyä myös valuuttakurssiriskiä.

Strukturoitu tuote on yleensä joukkovelkakirjalaina, jonka tuotto on yleensä osittain tai kokonaan sidottu ennalta määrätyn kohde-etuuden arvonkehitykseen. Strukturoituun lainaan voi liittyä liikkeeseenlaskijan sitoumus maksaa sijoittajalle eräpäivänä takaisin vähintään lainan nimellismäärä tai erikseen mainittu muu osuus lainan nimellismäärästä. Sitoumus on voimassa täysimääräisesti vain lainan eräpäivänä, ja siihen liittyy liikkeeseenlaskijan luottoriski. Sitoumus ei

koske lainasta mahdollisesti maksettua ylikurssia tai merkintäpalkkiota. On lisäksi mahdollista, että liikkeeseenlaskija ei anna edellä mainittua sitoumusta. Lainoihin liittyy myös riski kohde-etuuden arvon kehittämisestä laina-aikana. Mikäli sijoittaja myy lainan ennen eräpäivää, hän saattaa saada luovutusvoittoa tai kärsiä luovutustappiota. On mahdollista, ettei lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa, jolloin sijoittaja ei pysty myymään joukkovelkakirjaa markkinoilla. Indeksilainan tai muun strukturoidun lainan markkina-arvoon laina-aikana vaikuttaa korkotaso sekä kohdeetuuden arvonmuutos. Kohde-etuus voi olla osake (ml. osakekori, osakeindeksi tai näistä muodostettu kori), hyödyke, valuuttakurssi (ml. kori, indeksi tai indesikori) korko tai korkoero, inflaatio (ml. kuluttajahintaindeksi) luottoriski tai edellisten yhdistelmä. Kohde-etuuden arvo voi laina-aikana nousta tai laskea. Strukturoidun joukkovelkakirjalainan rakenteeseen voi sisältyä johdannaisrakenne, joka aiheuttaa riskin siitä, että jo pienellä rahoitusvälineen kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri positiivinen tai negatiivinen vaikutus rahoitusvälineen tuottoon ja arvoon. Strukturoituun tuotteeseen liittyy luottoriski, eli riski siitä ettei liikkeeseenlaskija kykene maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin velkakirjaehtojen mukaisesti.

Debentuurilaina on joukkovelkakirjalaina, joka on liikkeeseenlaskijan konkurssitilassa etuoikeudeltaan huonommassa asemassa kuin liikkeeseenlaskijan muut sitoumukset. Tavallista lainaa suuremman riskin ja huonomman likviditeetin vuoksi debentuurilainalle maksetaan yleisesti parempaa korkoa kuin muille joukkovelkakirjalainoille.

Vaihtovelkakirjalaina on joukkovelkakirjalaina, jonka haltijalla on oikeus vaihtaa omistamansa velkakirjat liikkeeseen laskijan osakkeisiin ennalta sovitulla vaihtosuhteella. Kuponkikorko on tavallisesti markkinoilla vallitsevaa liikkeeseenlaskijan luottoriskimarginaalia alhaisempi.

Optiolaina on joukkovelkakirjalaina, johon sisältyy oikeus ostaa lainan liikkeeseenlaskijayrityksen osakkeita tiettyinä aikana määrättyyn hintaan. Lainalla ja optiolla voidaan käydä jälkimarkkinoilla kauppaa erikseen.

Vaihtovelkakirjalainan tavoin optiolainan kuponkikorko on alhaisempi kuin tavallisen joukkovelkakirjalainan, koska osa kuponkikorosta on käytetty osakeoption ostamiseen. Mikäli

liikkeeseenlaskija tulee maksukyvyttömäksi, se ei pysty vastaamaan sitoumuksistaan sijoittajaa kohtaan jolloin sijoittaja voi menettää koko sijoituksensa pääoman, mahdollisen tuoton osittain tai kokonaan sekä maksamansa ylikurssin ja kulut ja palkkiot.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimuksia ovat optiot, termiinit, futuurit, vaihtosopimukset, näiden yhdistelmät ja/tai muut vastaavat sopimukset. Johdannaissopimukset voivat olla vakioituja tai vakioimattomia (OTC-johdannaiset). Johdannaissopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka arvo voi riippua sopimuksen kohde-etuuden arvon muutoksista, hintavaihtelusta eli volatilitetista, korkotason vaihtelusta, sopimuksen erääntymisajasta tai muusta johdannaisen arvoon vaikuttavasta tekijästä. Johdannaissopimuksen kohde-etuutena voi olla esim. osake, valuutta, korko, hyödyke, luottoriski, indeksi tai tällaisen kohde-etuuden hinnan kehitystä kuvaava tunnusluku. Johdannaissopimusten voimassaoloaika vaihtelee hyvin lyhyestä useisiin vuosiin. Kohde-etuuden arvon muutoksen eli markkinariskin lisäksi johdannaissopimusten arvoon ja sopijapuolten suoritusvelvollisuuksien määrään, ajoitukseen ja toteutukseen voivat vaikuttaa mm. lainsäädännön muutokset sekä vastapuolen maksukyvyttömyydestä johtuva suorituksen viivästymisen ja luottotappion riski.

Johdannaissopimuksen lopullinen tuotto riippuu valitun kohde-etuuden kehityksestä. Johdannaissopimuksen tuottoon vaikuttavat myös muut sopimuksen ehdoissa mahdollisesti mainitut tekijät sekä mahdollisen vaadittavan vakuuden asettamiseen liittyvät kustannukset. Etenkin vakioimattoman johdannaissopimuksen ehtojen muuttaminen tai sopimuksen päättäminen kesken sopimuskauden tai oikeuksien ja velvollisuuksien siirtäminen kolmannelle osapuolelle saattaa viedä aikaa ja aiheuttaa kustannuksia. Sopimusvelvoite täytetään lähtökohtaisesti toimittamalla kohde-etuus tai suorittamalla sopimuksen arvo rahassa lunastuspäivänä. Koska johdannaiset ovat kohde-etuutta koskevia sopimuksia, yllä kuvatut kohde-etuuksiin liittyvät riskit ja niistä aiheutuvat hinnanvaihtelut vaikuttavat suoraan johdannaisten arvoon. Johdannaissopimuksista voi tyypistä riippuen aiheutua asiakkaalle muita taloudellisia sitoumuksia tai velvoitteita kuin hankintakustannus, ja hankintaan voi liittyä vakuusvaatimus tai muita velvoitteita. Johdannaissopimuksen arvo voi muuttua nopeasti ja voimakkaasti, jolloin mahdollinen vakuusvaje voidaan joutua kattamaan lisävakuuksilla. Vakuus voidaan

myös joutua realisoimaan. Johdannaisten likviditeettiin saattaa sisältyä rajoituksia. Vieraan valuutan määraisten johdannaisten arvoon vaikuttavat myös valuuttakurssimuutokset. Johdannaissopimuksista voidaan muodostaa yhdistelmiä. Yksittäisen johdannaissopimuksen ehdot voivat olla sellaisia, että voitto-/tappiomahdollisuus voi kasvaa hyvin suureksi. Tappioriski voi tietyissä strategioissa muodostua teoriassa rajattomaksi.

Warrantit

Warrantti on arvopaperistettu johdannainen, jolla käydään kauppaa säännellyllä markkinalla (pörssissä tai sitä vastaavassa kaupankäyntijärjestelmässä). Ostowarrantti antaa oikeuden ostaa ja myynti warrantti oikeuden myydä kohde-etuuden tietyynä päivänä tiettyyn hintaan. Kohde-etuus on yleensä osake tai indeksi, mutta se voi myös olla esimerkiksi mikä tahansa hyödyke tai valuutta. Warrantin toteutushinta määrittää hinnan, jolla sijoittajalla on oikeus ostaa (ostowarrantti) tai myydä (myynti warrantti) kohde-etuus. Warrantin kerroin puolestaan osoittaa, kuinka monta warranttia tarvitaan kohde-etuuden ostamiseen tai myymiseen. Mikäli warrantilla on eräpäivänään arvoa, sijoittaja saa vastaavan summan joko rahana (nettoarvon tilitys) tai arvo-osuuksina (fyysinen toimitus). Eurooppalainen warrantti toteutetaan päättymispäivänä. Amerikkalaisessa warrantissa taas sijoittaja voi vaatia toteutusta milloin tahansa voimassaoloaikana. Warrantit ovat pääasiassa eurooppalaisia warrantteja.

Warranttien kaupankäynnissä keskeisessä osassa on warrantin liikkeeseenlaskijan antama markkinatakaus. Markkinatakauksessa liikkeeseenlaskija voi sitoutua antamaan warrantille osto- ja myyntinoteerauksen. Markkinatakauksen ehdot on kuvattu warranttia koskevassa esitteessä ja takauksen ehdot voivat vaihdella huomattavasti sekä liikkeeseenlaskija- että warranttikohtaisesti.

Warrantti voi eräpäivänään olla arvoton, ja silloin sijoittaja menettää sijoituksensa. Ostowarrantti erääntyy arvottomana, jos kohde-etuuden arvo on eräpäivänä warrantin toteutushintaa alhaisempi. Myynti warrantti puolestaan erääntyy arvottomana, jos kohde-etuuden arvo on eräpäivänä warrantin toteutushintaa korkeampi.

Warrantin riskejä ovat markkina-, luotto- ja valuuttariski. Markkinariski liittyy kohde-etuuden hintakehitykseen, ja luottoriski liikkeeseenlaskijan takaisinmaksukykyyn. Valuuttariski tulee huomioida,

jos kohde-etuus noteerataan muussa valuutassa kuin euroissa.

Sijoitusrahastot

Yllä kuvattuihin rahoitusvälineisiin ja niiden yhdistelmiin voidaan tehdä sijoituksia useimmiten suorien sijoitusten lisäksi myös sijoitusrahastojen kautta. Sijoitusrahaston omistavat siihen sijoittaneet sijoittajat osuuksiensa suhteessa. Sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö kerää yksityishenkilöiden ja yhteisöjen varoja yhteen ja sijoittaa ne useisiin eri arvopapereihin, jotka muodostavat sijoitusrahaston.

Voitonjakoon perustuvan jaottelun mukaan sijoitusrahastot jaetaan rahastoihin, jotka jakavat voittoa vuosittain sekä kasvurahastoihin, joissa voitto kasvattaa rahasto-osuuden arvoa. Samassa rahastossa voi olla sekä tuotto että kasvuosuuksia. Sijoitusrahasto sijoittaa rahasto-osuuksien myynnistä saamansa varat rahaston säännöissä ilmaistua sijoitusstrategiaa noudattaen.

Rahaston säännöistä ilmenevät rahaston sijoitustoiminnan tavoitteet ja rajoitukset. Sijoituskohteen valinnan mukaan sijoitusrahastot voidaan jaotellaan osakerahastoihin, yhdistelmärahastoihin, pitkän koron rahastoihin, keskipitkän koron rahastoihin ja lyhyen koron rahastoihin. Näiden lisäksi on mm. raaka-ainerahastoja, vaihtovelkakirjarahastoja, yrityslainarahastoja. Useimmat sijoitusrahastot noudattavat sijoituspolitiikassaan riskin hajauttamista koskevia periaatteita. Eräät rahastot kuitenkin poikkeavat näistä periaatteista, jolloin niitä kutsutaan erikoissijoitusrahastoiksi. Tällaisia ovat perinteisten, sijoitusrajoitteiltaan muita rahastoja joustavampien rahastojen lisäksi esimerkiksi pääoman turvaamiseen pyrkivät suojarahastot sekä vipurahastot, jotka käyttävät sijoitustoiminnassaan johdannaissopimuksia (optioita ja termiinejä). Jotkin erikoissijoitusrahastot on tarkoitettu vain ammattimaisille suursijoittajille. Rahastot eroavat toisistaan myös siten, että joidenkin tavoitteena on passiivinen indeksin seuraaminen (indeksirahastot), kun taas toiset pyrkivät aktiivisella sijoitusnäkömyksen otolla vertailuindeksiä korkeampaan tuottoon (aktiivirahastot). Rahastoyhtiön on lunastettava rahasto-osuudet sijoittajan niin vaatiessa. Sijoitusrahaston varoista peritään sen toimintaan liittyvät kulut, kuten hallinnointi- ja säilytyspalkkiot, joiden suuruus vaihtelee rahastosta riippuen, ja ne yksilöidään avaintietoesitteessä.

Rahaston riskitaso riippuu rahaston sijoitusstrategiasta. Sijoitettavien varojen hajauttaminen useampaan kuin yhteen toisistaan riippumattomaan sijoituskohteeseen pienentää rahaston kokonaisriskiä suhteessa yksittäiseen sijoituskohteeseen (ns. korrelaatio-efekti). Rahastot ovat pääsääntöisesti likvidejä päivittäin, mutta rahastojen likvidiyyttä voi olla rajoitettu rahaston säännöissä esimerkiksi poikkeuksellisten markkinatilanteiden varalta rahasto-osuudenomistajien edun vuoksi tai rahaston harjoittaman sijoituspolitiikan vuoksi. Sen lisäksi erikoissijoitusrahastojen osuuksien lunastukset voivat olla mahdollisia vain tiettyinä ajankohtina esim. kerran kuukaudessa tai harvemmin. Vieraan valuutan määraisten rahastojen arvoon vaikuttavat myös valuuttakurssimuutokset.

ETF (Exchange Traded Fund) on säännellyllä markkinalla (pörssissä tai sitä vastaavassa kaupankäyntijärjestelmässä) kaupankäynnin kohteena oleva rahasto, jonka kurssikehitys seuraa valittua indeksiä tai muuta kohde-etuutta. Osto- ja myyntinoteeraukset muuttuvat osakekurssien tapaan. ETF:ien kaupankäynti tapahtuu säännellyllä markkinalla kuten osakkeilla. Kaupankäynti säänneltyjen markkinoiden ulkopuolella on myös mahdollista. Likviditeetti määräytyy kohde-etuuden perusteella.

ETF-rakenteita on erilaisia ja rakenteet vaihtelevat liikkeeseenlaskijakohtaisesti. ETF-tuotteisiin liittyy muun muassa markkina-, valuutta- ja vastapuoliriskiä. Tuotteiden riskitaso vaihtelee kohde-etuuden ja sijoitusstrategian mukaan. Markkinariski liittyy kohde-etuuden hintakehitykseen, pääoma voi laskea tai sen voi teoriassa menettää kokonaan. Valuuttakurssiriski tulee huomioida kohde-etuuden valuutan sekä noteerausvaluutan suhteen. Liikkeeseenlaskija pyrkii hallitsemaan tuotteisiin liittyvää vastapuoliriskiä erilaisilla vakuusvaateilla. ETF-tuotteisiin voi liittyä myös asiakasvarojen säilytystä koskeva riski erityisesti silloin, kun ETF sijoittaa varansa kehittyville markkinoille ja arvopapereiden säilytys hoidetaan alisäilytysjärjestelyillä kohdemaassa.

Nk. Short ETF:t ovat rakenteita, joiden kurssikehitys seuraa päivätasolla käänteisesti kohdemarkkinaa tai -etuutta.

ETC

ETC:t (Exchange Traded Commodity) ovat arvopaperistettuja pörssinoteerattuja raaka-aineita, joilla voidaan käydä kauppaa säännellyllä markkinalla (pörssissä tai sitä vastaavassa kaupankäyntijärjestelmässä) samalla tavoin kuin osakkeilla. ETC:n kurssikehitys seuraa esim. kohde-etuutena olevan raaka-aineen tai raaka-ainekorin hintaa. Mikäli ETC on toteutettu raaka-ainejohdannaisilla, vaikuttavat asiakkaan saamaan kokonaistuottoon myös ns. johdannaisten rullausvoitot tai -tappiot. Rullauksella tarkoitetaan toimenpidettä kun ETC myy erääntyvää raaka-ainefutuuria ja ostaa myöhemmin erääntyvää tilalle.

ETC:n riskejä ovat muun muassa markkina-, luotto-, valuutta- ja vastapuoliriski. Markkinariski liittyy kohdeetuuden hintakehitykseen, pääoma voi laskea tai sen voi teoriassa menettää kokonaan, jos ETC:n kohdeetuutena olevan raaka-aineen tai raaka-ainekorin hinta laskee. Sijoitusstrategiasta riippuen hinnanmuutos voi tietyillä ETC:illä olla suurempi kuin kohde-etuuden hinnanmuutos. Luottoriski koskee liikkeeseenlaskijan takaisinmaksukykyä. Liikkeeseenlaskija pyrkii hallitsemaan tuotteisiin liittyvää vastapuoliriskiä erilaisilla vakuusvaateilla. Valuuttakurssiriski tulee huomioida kohde-etuuden valuutan sekä noteerausvaluutan suhteen.

Ns. short ETC:t ovat rakenteita, joiden kurssikehitys seuraa päivätasolla käänteisesti kohdemarkkinaa tai -etuutta.

Rahoituspalveluun liittyvät verot

Sijoittajan tulee kiinnittää huomiota siihen, että rahoitusvälineiden ostamiseen, omistukseen ja myymiseen liittyy veroseuraamuksia. Sijoittajan tulee huolehtia riittävien verotusta koskevien tietojen hankkimisesta jo ennen sijoituspäätösten tekoa. Sijoitusta harkitsevien tulisi kääntyä veroasiantuntijan puoleen saadakseen tietoja Suomen verolainsäädännön mukaisista tai muista

veroseuraamuksista koskien rahoitusvälineiden ostamista, omistamista ja myymistä.

Kaupankäynti rahoitusvälineillä

Rahoitusvälineitä koskeva kaupankäynti tapahtuu markkinapaikan sääntöjen mukaisesti. Rahoitusvälineiden markkinoita ei saa vääristää esimerkiksi antamalla rahoitusvälineestä harhaanjohtavaa osto- tai myyntitarjousta, käymällä näennäiskauppaa tai muulla vilpillisellä toimintatavalla. Näennäiskaupalla tarkoitetaan esimerkiksi tilannetta, jossa henkilö käy kauppaa itsensä tai omistamansa yhtiön kanssa

Määritelmiä:

Luottoriski: Riski siitä, ettei liikkeeseenlaskija kykene maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin rahoitusvälineen liikkeeseenlaskun ehtojen mukaisesti

Markkinariski: Markkinariski tarkoittaa riskiä markkinahinnan vaihtelusta. Markkinariskejä ovat korko-, valuutta-, osake- tai muu hintariski.

Korkoriski: Korkoriski tarkoittaa riskiä korkotason heilahtelusta. Korkotason nousu laskee joukkolainan myyntiarvoa jälkimarkkinoilla ja korkotason lasku puolestaan lisää arvoa.

Valuuttariski: Valuuttariski tarkoittaa riskiä valuuttakurssien vaihtelusta.

Vastapuoliriski: Riski sitoumuksen vastapuolen kyvystä suoriutua velvoitteistaan. (Tämä voi koskea mm. johdannaissopimuksia, korkosijoituksia, strukturoituja sijoituksia, ETFä ja valuuttakauppoja.)

Selvitysriski: Kaupan toteutukseen liittyvä riski, eli sovittu kauppa ei toteudu joko siksi, ettei vastapuolella ole joko toimittava arvopaperia tai maksaa vaadittua kauppahintaa.